

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2023

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio
Kennemerland

Aan het algemeen bestuur
van de gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Kennemerland
Postbus 5514
2000 GM HAARLEM

Onderwerp

Accountantsverslag 2023

Datum

26 juni 2024

Kenmerk

312021006.24.319

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2023 van uw veiligheidsregio afgerond. De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 4 juni 2024 hebben wij de controlebevindingen al besproken met uw directeur en uw controller en op 24 juni 2024 met het dagelijks bestuur.

Bij de jaarrekening 2023 hebben wij op 26 juni 2024 een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Vanaf 2023 ziet ons oordeel uitsluitend toe op het aspect getrouwheid en niet meer op het aspect rechtmatigheid. De rechtmatigheid is door uw veiligheidsregio zelf gecontroleerd en verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording welke onderdeel is van de jaarrekening 2023. Ons oordeel bij de jaarrekening 2023 ziet daarom ook toe op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2023. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A.R. Sallehart RA

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Arjan Sallehart

 06 – 1509 2694

 asallehart@psa-ra.nl

Rashadell Varlack

 06 – 2305 8971

 rvarlack@psa-ra.nl

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	1
2. Financiële positie en resultaat.....	6
3. Bevindingen eindejaarscontrole	11
4. Interne beheersing	21
5. Overige aangelegenheden	23
6. SiSa	29

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 31 augustus 2023 (kenmerk 312021006.23.315) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het meerjarig controleprotocol genaamd "Controleregeling Veiligheidsregio Kennemerland" dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2012 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen.

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het vastgestelde controleprotocol

De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado).

Op 12 december 2012 heeft het algemeen bestuur de Controleregeling Veiligheidsregio Kennemerland" vastgesteld, waarin de goedkeuringstoleranties ook zijn bevestigd. In dit controleprotocol heeft u geen lagere marges vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De lasten van uw gemeenschappelijke regeling zijn door de meerkosten door COVID-19 in 2023 nog steeds aanzienlijk hoger in de pré-coronatijd. Dit betekent dat de materialiteit ook aanzienlijk hoger is dan in toen. Omdat, onder meer uit uitingen van het ministerie van VWS, blijkt dat het niet de doelstelling is om de meerkosten door COVID-19 diepgaander te controleren, hebben wij geen aanleiding gezien de materialiteit voor 2023 omlaag bij te stellen. Dit sluit ook aan het door uw algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol.

De bij onze controle van de jaarrekening 2023 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen daarom:

Bron: Jaarrekening 2023	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 1.325.000	€ 3.974.000

Het algemeen bestuur heeft in het controleprotocol de rapporteringstolerantie vastgesteld op € 50.000.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2023 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan zullen besteden. De risicogebieden zijn hieronder weergegeven.

- De voortgang en status van de rechtmatigheidsverantwoording (2023).
- De actualisatie van de (fraude-)risicoanalyse.
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controles.
- De verantwoording en waardering van voorzieningen in relatie tot de aanwezigheid van actuele onderbouwingen.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen en/ of het schattingsproces.
De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw veiligheidsregio. Wij hebben op dit moment geen indicaties dat dit zich heeft voorgedaan.
- Het betaalproces, vanwege de potentiële (fraude)risico's
- Prestatielevering bij de inkopen, vanwege de potentiële (fraude)risico's.
- De naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Verantwoording WNT (vanwege de complexe wet- en regelgeving).
- De verantwoording van de corona baten en lasten.
- De verantwoording van de Oekraïne lasten.
- Uw fiscale positie in het kader van de vennootschapsbelasting (Vpb).
- De mate waarin uw jaarrekening voldoet aan de voorschriften uit het BBV.
- De kwaliteit van de IT-omgeving in 2023 en de aandacht hiervoor in de (verbijzonderde) interne controle.

Het inschatten als significant risico is inherent aan deze posten en is niet direct een gevolg van verwachte leemten in de interne beheersing van uw veiligheidsregio. Ook is sprake van inschattingen van bruto risico's, alvorens eventuele beheersmaatregelen zijn genomen.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons bij de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Bevindingen eindejaarscontrole'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen zijn rechtmatig

Op basis van uw controleprotocol genaamd “Controleregeling Veiligheidsregio Kennemerland” dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2012 en het door het algemeen bestuur op 11 december 2023 vastgestelde “

Normenkader financiële rechtmatigheid VRK 2023 - 2024”, hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw gemeenschappelijke regeling met betrekking tot de specifieke uitkeringen gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd. Uw gemeenschappelijke regeling voert vijf specifieke uitkeringen uit. Deze zijn verantwoord via de SiSa-bijlage in uw jaarrekening.

Onze conclusie is dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2023.

Uw rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening 2023 legt het dagelijks bestuur voor het eerst verantwoording af over een drietal rechtmatigheidscriteria die niet expliciet blijken uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.974.000.

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven dit grensbedrag.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de Veiligheidsregio Kennemerland zijn uiteengezet in hoofdstuk 6.1 van de jaarstukken ‘Grondslagen’. In de jaarrekening 2023 hebben zich ten opzichte van 2022 geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten en/of de financiële positie van de Veiligheidsregio Kennemerland.

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn daarom niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de niet materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva op 31 december 2023 in overeenstemming met het BBV. Daarnaast zijn wij van mening dat de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft van de rechtmatigheid van het door haar gevoerde financieel beheer. Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

Wij verzoeken u daarom ons een door de leden van het algemeen bestuur ondertekend exemplaar van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

2. Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw veiligheidsregio neemt toe

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd saldo van baten en lasten 2023 bedraagt € 923.000 voordelig. Per saldo is tussentijds € 836.000 aan de reserves toegevoegd, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2023 € 87.000 voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2023	2022	2021	2020
Eigen vermogen per 1 januari	5.180	6.966	8.900	4.054
Uitkering aan gemeenten/ resultaatbestemming	-/- 0	-/- 1.754	-/- 3.266	-/- 0
Subtotaal	5.180	5.212	5.634	4.054
Tussentijdse resultaatbestemming (toevoegingen / onttrekkingen)	836	-/- 174	-/- 488	-/- 426
Gerealiseerd resultaat	87	144	1.820	5.270
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	923	-/- 30	1.332	4.844
Eigen vermogen per 31 december	6.103	5.180	6.966	8.900

De tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de toevoegingen in en onttrekkingen uit de reserves, in overeenstemming met de besluiten van uw algemeen bestuur.

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2023 ongeveer 7,9% van het balanstotaal (2022: 7,6% van het balanstotaal). In paragraaf 6.7 van de jaarrekening geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen in 2023. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2023 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde saldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen aan reserves minus de tussentijdse toevoegingen aan reserves. De toevoeging aan dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeenschappelijke regeling het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)	
Totale baten	132.065
Totale lasten	131.141
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	923
Bij: onttrekkingen aan reserves	-/- 487
Af: dotaties aan reserves	1.323
Saldo mutaties reserves	-/- 836
Gerealiseerd resultaat	87

De exploitatie over 2023 laat een voordelig gerealiseerd resultaat van € 87.000 zien, ten opzichte van een begroot negatief saldo van € 10.000. Dit is een voordeel van € 97.000. Het gerealiseerde voordelig resultaat ad € 87.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting en de gerealiseerde baten en lasten verklaard (paragraaf 4). Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het dagelijks bestuur kwalificeert het weerstandsvermogen als (net) onvoldoende om de onderkende risico's af te kunnen dekken

Het voordelige exploitatieresultaat 2023 (vóór bestemming) is mede ontstaan na een aantal incidentele baten en lasten. De incidentele baten en lasten zijn voor uw Veiligheidsregio relatief groot door de uitvoerende taken voor met name de Coronacrisis (zowel baten als lasten € 9.502.000) en in mindere mate de Noodopvang Ontheemden Oekraïne (zowel baten als lasten € 124.000). Voor deze posten zijn de incidentele baten en lasten in evenwicht.

Op andere onderdelen is ook sprake van incidentele baten en lasten. Door het effect van de incidentele baten en lasten buiten beschouwing te laten, ontstaat meer inzicht in de reguliere baten en lasten. Het inzicht in de reguliere baten en lasten is van belang, omdat het een betere indicatie geeft van de toekomstige baten en lasten, overigens zonder rekening te houden met beleidswijzigingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is eveneens inzicht in de incidentele baten en lasten gegeven (paragraaf 6.4). Korthedshalve verwijzen wij u naar deze uiteenzetting.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. U rekent (in overeenstemming met het actuele Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader) de bestemmingsreserves niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit omdat de aanwending daarvan voor het afdekken van risico's ten koste zou gaan van bestaand beleid. De weerstandscapaciteit is daarmee door u gelijk gesteld aan de omvang van de algemene reserve en de ruimte in de bestaande begroting. De omvang van uw algemene reserve bedraagt ultimo 2023 € 3.141.000 en de ruimte in de begroting € 50.000 (post onvoorzien). Dit is tezamen € 3.191.000.

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (paragraaf 5.1) heeft u toegelicht dat het benodigde weerstandsvermogen zoals besloten door het algemeen bestuur € 3.200.000 bedraagt. Dit bedrag is bepaald op basis van de actualisatie van de door het dagelijks bestuur onderkende risico's en de risico-acceptatie van het bestuur. Door de inventarisatie en kwantificering van risico's periodiek te actualiseren, houdt u goed zicht op de risico's en kunt u een goede kwalitatieve beoordeling van uw vermogen maken. Op basis van de (actualisatie van de) risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit kwalificeert het dagelijks bestuur (zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) het weerstandsvermogen als (net) "onvoldoende". Wij adviseren u om de risico-inventarisatie te blijven actualiseren en te kwantificeren en, gelet op het feit dat uiteindelijk de deelnemers "belast" worden met de risico's, dit periodiek in het algemeen bestuur te bespreken.

3.

Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

De oplevering bij start van de jaarrekeningcontrole is voldoende, maar kan op onderdelen worden verbeterd

De inhoudelijke kwaliteit van de oplevering van de onderbouwende documenten die nodig zijn voor de controle van de jaarrekening was op onderdelen verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Bij de start van de jaarrekeningcontrole waren de concept jaarstukken gereed. De oplevering van de onderbouwende stukken was toen echter nog niet volledig, maar wel voldoende om de controle te kunnen starten. Zo ontbraken bij de start van de controle een volledige SiSa-bijlage, een ingevulde format voor de jaarrekeningposten materiële vaste activa, overlopende activa, voorzieningen en was uw rechtmatigheidsdossier nog niet geheel afgerond. Op onderdelen waren de effecten van de diverse personele wisselingen die het afgelopen hebben plaatsgevonden in de oplevering duidelijk merkbaar.

De af te wikkelen onderwerpen in het balansdossier zijn gedurende het controleproces afgewikkeld. Wij vragen voor volgend jaar aandacht voor de kritische beoordeling van de onderbouwende stukken in het balansdossier. Bij een aantal dossiers was de kwaliteit van aanlevering nog niet afdoende. Dit heeft er onder andere voor gezorgd dat er veel vragen zijn gesteld om alsnog voldoende informatie te verkrijgen gedurende de controle en resulteerde in extra druk op uw organisatie en onze medewerkers.

Wij adviseren u dan ook om extra aandacht te hebben voor kwalitatieve en tijdige voorbereiding op het accountantsdossier. Wij hebben bij de controle van de jaarrekening de volledige en constructieve medewerking van uw organisatie gehad. Wij zullen onze bevindingen in een gezamenlijke evaluatie met uw veiligheidsregio bespreken om de samenwerking verder te optimaliseren.

Rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening

Tot en met het boekjaar 2022 hebben wij als accountant een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening gegeven. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf het jaar 2023 is dit gewijzigd en geven wij uitsluitend nog een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening. Het dagelijks bestuur neemt vanaf 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening en verantwoordt zich daarmee over de rechtmatigheid van het gevoerde financieel beheer. Omdat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening wordt opgenomen, valt deze ook onder ons getrouwheidsoordeel.

Welke kaders gelden voor uw rechtmatigheidsverantwoording?

Verantwoordings- en rapporteringsgrens

Op 11 december 2023 heeft uw algemeen bestuur de verantwoordings- en rapporteringsgrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens is daarbij vastgesteld op 3% van de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling, inclusief de dotaties aan de reserves. Voor 2023 is dat een bedrag van (afgerond) € 3.974.000. De rapportagegrens (wanneer geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering moeten worden toegelicht) is vastgesteld op € 50.000.

Wanneer fouten en onduidelijkheden de verantwoordingsgrens niet overschrijden, is – in materiële zin - sprake van rechtmatig handelen door het dagelijks bestuur en zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand gekomen. Wanneer fouten en onduidelijkheden de verantwoordingsgrens wel overschrijden, dan worden deze in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. De rapporteringsgrens bepaalt de diepgang van de toelichting van het dagelijks bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering.

Normenkader

Het dagelijks bestuur heeft het van toepassing zijnde normenkader in kaart gebracht. Dit normenkader is door uw algemeen bestuur vastgesteld op 11 december 2023. Het normenkader is van belang voor de interne controle (en verantwoording) met betrekking tot de drie rechtmatigheidscriteria die van belang zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording. Hierop gaan wij hierna in.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten, laste en balansmutaties, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt hiervoor is het niveau waarop het algemeen bestuur de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting.

In beginsel gelden voor de evaluatie van begrotingsafwijkingen de volgende criteria:

1. Overschrijdingen van lasten op programma's (of indien van toepassing een ander door het algemeen bestuur vastgesteld autorisatieniveau) zijn onrechtmatig;
2. Overschrijdingen op investeringsbudgetten (kredieten) zijn onrechtmatig;
3. Ongeautoriseerde reservemutaties (wat overigens ook getrouwheidsfouten zijn die in de jaarrekening kunnen worden aangepast) zijn onrechtmatig;
4. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld (dit hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.) zijn onrechtmatig;
5. Onderschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) van afgesloten kredieten, die niet tijdig zijn gemeld aan het algemeen bestuur, zijn onrechtmatig.

Bij categorie 4 en 5 hoeft het overigens niet zo te zijn dat alle afwijkingen onrechtmatig zijn. Wanneer u bijvoorbeeld in uw beleid heeft geregeld dat afwijkingen kleiner dan een bepaald bedrag op een vooraf gedefinieerd autorisatieniveau niet tussentijds gemeld hoeven te worden, dan tellen deze afwijkingen niet mee bij het bepalen van de begrotingsafwijkingen.

Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen dus nadere afspraken maken in welke situatie lastenoverschrijdingen onrechtmatig maar acceptabel zijn (lastenoverschrijdingen zijn en blijven onrechtmatig, maar zijn onder voorwaarden acceptabel

wat betekent dat het dagelijks bestuur deze niet hoeft toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering). In hoofdstuk 6 van de Nota Financieel Beleid VRK (de financiële verordening) zijn hiervoor bepalingen opgenomen. Dit betreft overigens de herziene Nota die op 15 mei 2024 door het Algemeen bestuur is vastgesteld, omdat de eerdere versie deze afspraken nog niet volledig bevatte.

Deze afspraken zijn als volgt:

- De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd
- Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
- Overschrijdingen op de lasten en investeringskredieten zijn te allen tijde onrechtmatig. Echter, wanneer de overschrijding voldoet aan minimaal één van de volgende criteria, is er sprake van acceptabele onrechtmatigheid. Overschrijdingen die niet aan deze criteria voldoen, zijn niet-acceptabele overschrijdingen en deze behoren te worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
  - a) De omvang van de afwijking is kleiner dan € 50.000;
  - b) De overschrijding van lasten wordt geheel of grotendeels gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en of een onttrekking uit een reserve;
  - c) Er sprake is van een overschrijding van lasten bij een open einde (subsidie)regeling;
  - d) De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage;
  - e) De baten en/of lasten zijn aangepast als gevolg van nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder, geconstateerd na afloop van het verantwoordingsjaar;
  - f) Afwijkingen die passen binnen het bestaande beleid en waarvan de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die terecht niet tijdig zijn gesignaleerd; en/of
  - g) De overschrijding het gevolg is van autonome ontwikkelingen.
- Onderschrijdingen van de lasten/baten, overschrijdingen van de baten, afgesloten kredieten met een voordeel die niet eerder zijn gemeld en reservemutaties die niet begroot waren, zijn onrechtmatig tenzij de afwijking is geautoriseerd door middel van kennisgeving aan de vergadering van het Algemeen Bestuur (uiterlijk voorafgaand aan die waarin de jaarstukken worden behandeld).

Voorwaardencriterium

Uw veiligheidsregio stelt via de financiële verordening en/of onderliggende nota's kaders vast die van invloed zijn op verslaggeving. Het gaat hier om de invulling van de ruimte die het Bbv geeft voor eigen kaders. Denk hierbij aan grenzen voor het activeren van investeringen, afschrijvingstermijnen, omgang met reserves en voorzieningen en dergelijke.

Het voorwaardencriterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening en heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het

normenkader, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Uw algemeen bestuur heeft op 11 december 2023 het normenkader vastgesteld.

Het lijkt ons overigens een goede aanvulling om in uw financiële verordening op te nemen dat het dagelijks bestuur het normenkader jaarlijks ter vaststelling aan het algemeen bestuur aanbiedt en dat het dagelijks bestuur het normenkader moet operationaliseren in een toetsingskader ten behoeve van de interne beheersing. Dit is nu formeel nog niet geregeld binnen uw veiligheidsregio.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving zal een vertaling plaats vinden naar de opzet van de interne organisatie.

Toelichting in paragraaf bedrijfsvoering

In het besluit van het Algemeen bestuur van 11 december 2023 is opgenomen dat in de paragraaf bedrijfsvoering geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000 nader moeten worden toegelicht. Overigens zou het bij een herziening van de financiële verordening te overwegen zijn deze grens ook in dit document zelf op te nemen.

Uw rechtmatigheidsverantwoording 2023

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening in paragraaf 7.1. Wij hebben vastgesteld dat deze voldoet aan het voorgeschreven model. Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat het dagelijks bestuur rechtmatig gehandeld heeft, omdat de totale rechtmatigheidsafwijkingen onder de verantwoordingsgrens blijven.

In de rechtmatigheidsverantwoording is daarom – terecht geen nadere toelichting opgenomen.

In de paragraaf bedrijfsvoering (5.4 in het jaarverslag) gaat het dagelijks bestuur in op de rechtmatigheidsbevindingen die individueel boven de rapporteringsgrens van € 50.000 uitkomen. Wij verwijzen u graag naar deze toelichting waarin wordt ingegaan op de verschillende afwijkingen.

Wij hebben overigens uit onze controles geen indicaties dat sprake is van andere afwijkingen dan die het dagelijks bestuur hierin rapporteert.

Ons oordeel bij uw rechtmatigheidsverantwoording

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften inzake de rechtmatigheidsverantwoording en de kaderstelling door het algemeen bestuur hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur een getrouw beeld geeft.

De jaarrekening (rechtmatigheidsverantwoording) en het jaarverslag (paragraaf bedrijfsvoering) bevat alle voorgeschreven informatie. Alle verplichte onderdelen zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Welke adviezen geven wij u mee voor 2024 en verder?

Naar aanleiding van de controle van de rechtmatigheidsverantwoording 2023, willen wij u voor 2024 en verder de volgende adviezen meegeven:

- Belangrijke kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn nu vastgelegd in de financiële verordening (Nota financieel beleid VRK) én in afzonderlijke besluiten van het Algemeen bestuur (verantwoordingsgrens, rapporteringsgrens). Evalueer naar aanleiding van de rechtmatigheidsverantwoording 2023, of u deze kaders in de komende jaren toe wilt blijven passen, of dat u deze juist jaarlijks wilt bepalen en vaststellen. Nu is bijvoorbeeld geregeld dat de verantwoordingsgrens 3% van de lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves bedraagt en dat de rapporteringsgrens € 50.000 is. Ook is geen beperking in de reikwijdte van het voorwaardencriterium aangebracht. In voorgaande jaren was dat wel het geval en waren uitsluitend de aspecten recht, hoogte en duur van toepassing. Nu zijn feitelijk ook de aspecten doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen en bevoegdheden van toepassing. Wanneer u hier jaarlijks andere keuzes in wilt maken, is de huidige werkwijze passend en kunt u de afspraken jaarlijks bevestigen dan wel herzien. Wilt u de huidige afspraken bestendigen, dan zou juist overwogen kunnen worden deze integraal onderdeel uit te laten maken van de financiële verordening.
- Overleg in welke mate de criteria die nu gelden om begrotingsafwijkingen als acceptabel te kwalificeren, voldoende duidelijk en passend blijven voor uw organisatie en stel deze, wanneer u dat nodig acht op basis van de praktijk, bij.
- Overleg in 2024 of u de spelregels met het dagelijks bestuur waaruit blijkt dat begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van de lasten, over- en onderschrijdingen van de baten en onderschrijdingen op investeringskredieten, als acceptabel kunnen kwalificeren passend en werkbaar blijft vinden. Wanneer u hier tot andere inzichten komt, dienen deze uiteraard vastgelegd en vastgesteld te worden.
- Door het uitvoeren van (gegevensgerichte) verbijzonderde interne controles (VIC) worden het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur nu geïnformeerd over de kwaliteit van de interne beheersing. Deze VIC is naar onze mening van een goed niveau. Om de VIC nog meer als stuurinstrument te kunnen gebruiken is het van belang dat het opstellen van het intern controleplan en de uitvoering daarvan tijdig blijven plaatsvinden. Hierover maken wij op dit moment al afspraken met uw controller. Wellicht ten overvloede willen wij vermelden dat het interne controleplan, ook gericht moet zijn op de controle van de getrouwheid van het financieel beheer.

Stel ruimschoots voordat de jaarrekeningcontrole gaat starten, een integrale rapportage van de interne controle uitkomsten op. Deze dient immers als onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. De rapportage zal vooral in moeten gaan op het voorwaardencriterium en het Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. Het begrotingscriterium komt vooral naar voren wanneer de jaarrekeningcijfers bekend zijn.

Aanpassing onderhoudsvoorziening na actualisatie MJOPs in 2024

In de jaarrekening zijn voorzieningen voor het onderhoud van uw kantoorgebouwen en kazernes opgenomen. Deze voorzieningen zijn bedoeld om de kosten van groot onderhoud over een meerjarige periode te egaliseren (vaste jaarlijkse dotatie). Hiermee worden schommelingen in uw meerjarenbegroting voorkomen. De werkelijk gemaakte onderhoudskosten worden vervolgens uit de voorziening gedekt.

Actualisatie van het Meerjaren onderhoudsplan

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud is gebaseerd op het Meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Voor elke locatie is een MJOP opgesteld. Door een externe partij zijn deze onderhoudsplannen in 2024 geactualiseerd. De impact van de groot onderhoudskosten op basis van de geactualiseerde plannen op de stand van de voorziening ultimo 2023 is bepaald. De voorziening is in financiële zin niet aangepast aan de hand van deze actualisatie. De jaarlijkse dotatie is in de huidige voorziening daardoor € 152.000 hoger dan hetgeen op basis van de geactualiseerde MJOPs benodigd is. Hierbij is locatie Haarlem Oost buiten beschouwing gelaten gezien de mogelijke toekomstige renovatie. Indien hiervoor het besluit definitief is gemaakt, dient de omvang van de voorziening voor deze locatie te worden heroverwogen.

Wij adviseren om de voorziening ultimo 2024 en bijbehorende dotatie te laten aansluiten bij de geactualiseerde MJOPs en een onderbouwing te overleggen indien er door afdeling vastgoed aanpassingen worden gemaakt aan de toekomstige kapitalisatie van het onderhoud uit deze rapporten.

Investerings en onderhoudskosten (MJOP en MJIP)

Met de overdracht van de kazernes naar uw veiligheidsregio is gebleken dat er in de bijhorende onderhoudsplannen en bijhorende onderhoudsvoorzieningen die u heeft overgenomen elementen zijn opgenomen die te classificeren zijn als investeringen (zoals de vervanging van het toegangssysteem, de klimaatinstallatie en de inbraakbeveiliging/preventie) en elementen die te classificeren zijn als jaarlijks onderhoud. Voor de panden die eerder al in eigendom waren van de veiligheidsregio worden deze elementen echter via het investeringsplan bekostigd. Dit verschil in financieringsconstructie bemoeilijkt efficiënt en consistent centraal beheer van het vastgoed. Dit is voor u reden om de financiering voor alle panden via het meerjarig onderhoudsplan te gaan regelen. De omvang van deze elementen (zowel de vervangingsinvesteringen alsmede de jaarlijkse onderhoudskosten) in de onderhoudsvoorzieningen zijn niet van dusdanige omvang dat deze de omvang van de voorzieningen in materiële zin beïnvloeden. Wij adviseren om dit in de voorziening ultimo 2024 te laten actualiseren ook voor de verbetering van de financiële beheersbaarheid van deze elementen.

Wij zien een verbetering in de monitoring op de kosten van uitzendkrachten

De corona-gerelateerde uitgaven van uw veiligheidsregio zijn in 2023 aanzienlijk lager dan vorig jaar en bedragen circa € 8,1 miljoen (2022: € 42,8 miljoen). Daarbinnen vormen de kosten voor uitzendkrachten bij de test- en vaccinatielocaties, voor bron- en contactonderzoek en de vaccinatiecampagnes een belangrijk onderdeel (circa € 5,1 miljoen). Om vast te stellen dat er aan de door u betaalde facturen ook daadwerkelijk geleverde prestaties ten grondslag liggen heeft uw veiligheidsregio, in tegenstelling tot voorgaande jaren, externe bronnen (exporten van uitzendkrachten) gebruikt om een analyse te maken van de gefactureerde uren en de geschreven uren in uw tijdschrijfsysteem. Dit is een verbetering ten opzichte van vorig jaar. Deze analyse is na afloop van het jaar uitgevoerd. Uit uw analyse zijn verschillen naar voren gekomen die door u verder zijn onderzocht en onderbouwd.

WNT-verantwoording en anticumulatiebepaling WNT

Wel resteert er door het ontbreken van de controles gedurende het jaar een rest-onzekerheid in de kosten, die wij hebben meegewogen in ons oordeel. Deze onzekerheid is niet exact te berekenen maar is wel minder dan € 1 miljoen en daarmee lager dan vorig jaar. Deze past dan ook binnen de marges voor onzekerheden voor de controle van uw jaarrekening en heeft daarom geen effect op ons oordeel.

Wij adviseren u om de beheersing van deze kosten gedurende 2024 verder te versterken.

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2023 van € 223.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT-plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT-verantwoording (anticumulatiebepaling). Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het Controleprotocol WNT opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegelicht. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt daarom geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

In 2023 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een niet-acceptabele overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 1 juli 2024 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2023 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Als op grond van andere op de verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarrekening met daarin de WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2022 op de website van uw veiligheidsregio is gepubliceerd.

Zorg voor beter grip en monitoring op uw inkomende subsidies

De SiSa-bijlage is een verplicht onderdeel van de jaarrekening (artikel 24 lid 3c) en betreft een format voor de verantwoording van meerdere specifieke uitkeringen tegelijk. De afgelopen jaren is een trend te zien dat er steeds meer (incidentele) specifieke uitkeringen worden verstrekt aan organisaties (ook uw veiligheidsregio) vanuit het Rijk. U heeft daarom net als meerdere organisaties (gemeenten en gemeenschappelijke regelingen) extra aandacht besteed bij het opstellen van de jaarrekening om een volledig dossier aan te leveren bij de verantwoording van al deze regelingen.

Om de verantwoording en de onderbouwing hiervan in betere banen te leiden hebben wij de volgende aandachtspunten voor u:

- Stel een coördinator aan in het kader van de SiSa-verantwoording, die zorgdraagt voor de aansturing voor de tijdige, volledige en juiste aanlevering van de ingevulde SiSa-verantwoording en onderliggende documentatie;
- Draag zorg voor voldoende inzicht in de stand van zaken per specifieke uitkering. Idealiter zijn de vakinhoudelijke teams op de hoogte van de subsidievereisten en sturen zij bij gedurende het jaar.
- Ga na of het proces van administreren en het tussentijds beoordelen van de subsidiabiliteit van kosten verder verbeterd kan worden binnen de huidige systemen die hiervoor beschikbaar zijn.

Naast de subsidies die via de SiSa-bijlage verlopen zijn er drie subsidies van de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer die via afzonderlijke subsidieverantwoordingen worden afgewikkeld. Bij een aantal van deze subsidies is de gevraagde verantwoording over prestaties op een hoog detailniveau, waarop uw registraties gedurende het jaar ook niet volledig zijn ingericht. Dit vergt veel uitzoekwerk achteraf. Wij adviseren u in overleg met deze gemeenten te gaan over de minimaal te verantwoorden prestaties in de verantwoording en op welke wijze gedurende het jaar meer comfort aan deze gemeenten gegeven kan worden over de goede uitvoering van de projecten dan nu met de financiële verantwoording achteraf.

Geen fouten en onzekerheden met betrekking tot de SiSa-bijlage 2023

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 onder SiSa vallen. Wij doen dit met onderstaande tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg als er geen bevindingen zijn.

Wij hebben deze tabel in de bijlage opgenomen. In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg als er geen bevindingen zijn.

Egalisatievoorziening kleding Brandweer

Omdat Brandweerkleding duur is in aanschaf en meerdere jaren meegaat, heeft uw veiligheidsregio een voorziening om de fluctuaties in de jaarlijkse aanschafkosten te egaliseren. Mede naar aanleiding van de nieuwe landelijke kledinglijn van de NIPV zijn de uitgangspunten van de voorziening opnieuw bepaald. Met name de inschatting van het aantal draagjaren en de eventuele prijsinflatie zijn belangrijke elementen voor het bepalen van de benodigde omvang van de voorziening en de dotaties daaraan.

Wij kunnen ons vinden in uw uitgangspunten bij het berekenen van de doorkijk van de uitgaven binnen de voorziening tot en met 2030. Vanaf 2024 zullen de dotaties aan de voorziening daardoor afnemen. Wel is het zo dat door de nieuwe kledinglijn de aannames met onzekerheden omgeven zijn. Het is daarom van belang om halfjaarlijks de aannames in de uitgangspunten te toetsen.

Nieuwe voorziening voor doorlopende meerkosten corona gevormd

Op basis van de meerkostenregeling en de verantwoordingsinstructie van het NBA is een voorziening gevormd voor doorlopende meerkosten inzake corona. Het gaat om doorlopende vaste contracten die zijn aangegaan voor personeel welke werd ingezet voor activiteiten op het gebied van corona(campagnes). De activiteiten/capaciteitsbehoefte inzake corona is sterk afgenomen en een aantal medewerkers is hierdoor boventallig.

Het BBV schrijft voor dat de hoogte van de voorziening wordt bepaald door de toekomstige kosten waar geen prestatie tegenover staat. Op het moment dat boventallige medewerkers in een andere functie worden geplaatst, staat er een prestatie tegenover de salarislasten van deze medewerkers. Voor de periode dat de medewerkers níet zijn geplaatst mag derhalve voorziening worden gevormd. VRK heeft voor deze periode de maximale voorziening opgenomen en geen afslag genomen voor de inschatting dat deze medewerkers tussentijds kunnen worden ingezet (tot en met 2027). Wij doen daarom de aanbeveling de berekening periodiek te actualiseren.

Voorziening RVU

In de cao die voor uw ambtelijke medewerkers van toepassing is, is met ingang van 2023 een nieuw recht opgenomen. Dit betreft de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). Deze houdt in dat medewerkers die 43 jaar hebben gewerkt voor een bij het ABP aangesloten werkgever, waarvan de laatste 10 jaar in de gemeentesector, per 31 december 2023 recht hebben op een RVU, mits zij maximaal 2 jaar voor hun AOW-gerechtigde leeftijd zitten.

Momenteel heeft niemand bij uw veiligheidsregio nog van deze regeling gebruik gemaakt. In de praktijk zien we dat dit middel inmiddels sporadisch wel ingezet wordt. Per medewerker die aangeeft van de regeling gebruik te willen maken, dient de veiligheidsregio direct een voorziening te vormen voor de toekomstige RVU-uitkeringen. Per persoon kan het dan om aanzienlijke bedragen gaan (van ruim € 50.000). Wij adviseren u dan ook goed te volgen of er medewerkers potentieel gebruik van de regeling kunnen gaan maken.

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim- controle 2023

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de getrouwheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Naar aanleiding van de controle 2023 hebben wij met onze Managementletter van 19 december 2023 (kenmerk 3120210061.23.455) onze bevindingen gedeeld met het dagelijks bestuur en de directie. De kernboodschappen die wij het dagelijks bestuur en directie hebben meegegeven uit onze interim-controle hebben wij hieronder opgenomen.

Managementsamenvatting

Inleiding

- Het boekjaar 2023 is het derde controlejaar voor uw veiligheidsregio door Publieke Sector Accountants. Wij hebben daarom ook aandacht gegeven aan de opvolging die u geeft aan onze eerdere adviezen.
- Voor de jaarrekeningcontrole 2023 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. Hieraan hebben wij tijdens onze controle aandacht besteed.

Interne beheersing

- Uw interne beheersing is van voldoende niveau (de basis is op orde).
- Het instrumentarium om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording is onderhanden. Diverse stukken moeten door het bestuur worden vastgesteld.
- Uw interne controleplan biedt een goede basis voor de werkzaamheden die u verricht om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Een aantal onderwerpen moet nog worden toegevoegd aan dit plan om alle relevante onderwerpen voor de rechtmatigheidsverantwoording te raken.
- Wij adviseren u in de verdere uitwerking rekening te houden met de aanwijzingen die de commissie BBV geeft in de meest recente kadernota rechtmatigheid uit oktober 2023.
- Wij vragen uw aandacht voor het opstellen, implementeren en periodiek actualiseren van de interne frauderisicoanalyse.

Procesbevindingen

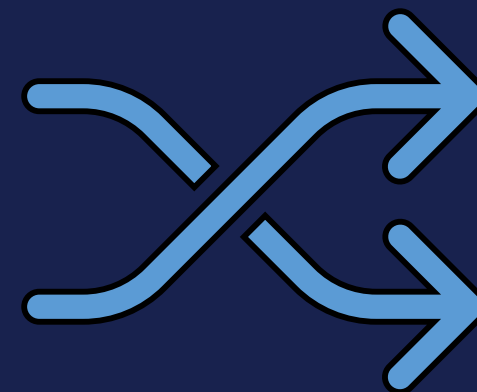
- De noodzakelijke dotaties aan de voorziening groot onderhoud worden herzien. Dit kan impact hebben op uw jaarrekening.
- De monitoring en opvolging van interne en externe bevindingen verdient de nodige aandacht binnen uw veiligheidsregio. Niet alle bevindingen uit voorgaande jaren zijn opgevolgd. Ten tijde van de interim-controle bestond ook bij u geen volledig beeld van de stand van zaken.

Overige onderwerpen

- Wij adviseren u na te denken over een duurzaamheidsrapportage.
- Uw interne controle op de nalevering van Europese aanbestedingsregels mag frequenter plaatsvinden
- De vereisten voor de verantwoording coronalasten zijn onlangs verscherpt. Dit betekent dat onzekerheden in de verantwoording eerder effect kunnen hebben op onze oordeelvorming dan voorgaande jaren. Dit brengt voor u en ons ook meer werkzaamheden mee die nog moeten worden uitgevoerd vóór de jaarrekeningcontrole. Wij moeten dit samen goed voorbereiden gezien het strakke tijdsplan voor de bestuurlijke behandeling.

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij de volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Bevestiging onafhankelijkheid

Uit onze werkzaamheden komt naar voren dat het Dagelijks Bestuur belang hecht aan het treffen van maatregelen om fraude te voorkomen. Begin 2024 is in het dagelijks bestuur het document “De kans op fraude bij de VRK: een analyse” besproken. Gelet op de mogelijke impact van fraudes die zich voor doen vinden wij het belangrijk dat u hierin doorpakt. Wij hebben het dagelijks bestuur geadviseerd om bij de actualisatie van de frauderisicoanalyse tevens de kans (dat een risico zich voordoet) en de impact (het mogelijke schadedrag) in te schatten, wat u vervolgens kan helpen bij het maken van keuzes om de risico's te beheersen en in het interne controleplan ook werkzaamheden op te nemen die op deze beheersing toezien.

Naast intern uitgevoerde controles door het dagelijks bestuur, hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op de bovenstaande risico's. Daarbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie voor periodieke training over de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en als er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen het algemeen bestuur of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland of een bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en daarom niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

- Geen aanvullende dienstverlening

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland in 2023 voldoende is gewaarborgd.

Controleverschillen

Overzicht van de controleverschillen:

Aard van de fouten en onzekerheden	Getrouwheid
Fouten	
N.v.t	N.v.t
Totaal fouten	€ 0
Onzekerheden	
Prestatielevering corona (zie hoofdstuk 3)	PM
Totaal onzekerheden	€ 0

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

6. Bijlagen

6.SiSa

Verplichte tabel fouten en onzekerheden SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 onder SiSa vallen. Wij doen dit met onderstaande tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg als er geen bevindingen zijn.

Nr.	Volgnr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzeker
JenV A2	1	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Fout		
JenV A2	2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Onzekerheid		
JenV A18	1	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Fout		
JenV A18	2	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Onzekerheid		
VWS H29	1	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Fout		
VWS H29	2	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid		
VWS H29B	1	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Fout		
VWS H29B	2	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en	Onzekerheid		
VWS H33		Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Fout		
VWS H33		Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	Onzekerheid		

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring) : Goedkeurend
 Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening : Goedkeurend

**PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS**